

Dosarul nr.2rac-32/19

Prima instanță: Judecătoria Grigoropol, judecător: N. Costin

Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău, judecători: S. Iorgov, L. Pruteanu, M. Guzun

ÎNCHEIERE

30 ianuarie 2019

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele completului, judecătorul
Judecătorii

Tatiana Vieru
Nicolae Craiu
Svetlana Filincova

examinând admisibilitatea recursului declarat de Compania de Asigurări „Auto-Siguranța” SA, reprezentată de avocatul Grigorii Mazarenco,

în cauza civilă la cererea de chemare în judecată a Companiei de Asigurări „Auto-Siguranța” SA către Ministerul Tehnologiei Informaționale și Comunicații, ÎS CRIS „Registru” cu privire la încasarea sumei restante,

împotriva deciziei din 13 februarie 2018 a Curții de Apel Chișinău, prin care a fost admis apelul declarat de Agenția Servicii Publice și casată parțial hotărârea din 26 aprilie 2016 a Judecătoriei Grigoropol de admitere a acțiunii,

constată:

La 09 februarie 2011, CA „Auto Siguranța” SA s-a adresat cu cerere de chemare în judecată împotriva Ministerului Tehnologiei Informației și Comunicațiilor al Republicii Moldova cu privire la încasarea plății restante, a dobânzii de întârziere și a cheltuielilor de judecată.

În motivarea acțiunii a indicat că, la 04 decembrie 2003, CA „Auto-Siguranța” SA a încheiat cu Departamentul Tehnologiei Informaționale al Republicii Moldova, contractul de colaborare, având ca obiect prestarea serviciilor în domeniul asigurărilor în încăperi.

Întru executarea contractului menționat, CA „Auto-Siguranța” SA i-a transmis Centrului de Documentare a Populației din Comrat (UTA Găgăuzia) trei autoturisme, valoarea cărora urma a fi compensată din comisionul de 10 % din totalul primelor de asigurare încasate.

Conform prevederilor contractuale comisionul era trecut la decontări pentru micșorarea datoriei debitorului (pârâtului). Din motive necunoscute în primăvara anului 2009, subdiviziunile Ministerului Tehnologiilor Informației și Comunicațiilor al Republicii Moldova, în care erau amplasate reprezentanțele CA „Auto-Siguranța” SA au fost închise, iar locul lor a fost preluat de alți agenți economici.

În opinia reclamantului, în astfel de circumstanțe, Ministerul Tehnologiei Informației și Comunicațiilor al Republicii Moldova, unilateral a reziliat contractul din 04 decembrie 2003, având o datorie față de CA „Auto-Siguranța” SA pentru autoturismele transmise în mărime de 116 113,61 de lei.

Dat fiind faptul că, până la momentul înaintării acțiunii în instanță, debitele restante în mărime de 116 113,61 de lei nu au fost plătite, iar somația din 22 februarie 2010 a rămas fără răspuns, obligațiilor scadente urmează a le fi aplicate dobânzi pe perioada de întârziere, iar dobânda de întârziere în conformitate cu ratele de bază ale Băncii Naționale a Moldovei constituie 17 903,76 de lei, sumă care în pofida tuturor solicitărilor nu a fost restituită.

Astfel, reclamanta a solicitat obligarea Ministerului Tehnologiei Informației și Comunicațiilor al RM să-i restituie suma datorată în mărime de 116 113,61 de lei, dobânda de întârziere în mărime de 17903,76 de lei și cheltuielile de judecată.

La 25 ianuarie 2012, CA „Auto-Siguranța” SA a depus o cerere de recalculare a dobânzii de întârziere, susținând că suma dobânzii de întârziere, care urmează a fi încasată suplimentar constituie 13201,94 de lei, iar pentru întreaga perioadă 02 martie 2010 - 11 octombrie 2011 urmează a fi încasată dobânda totală în mărime de 31105,7 de lei.

La 12 noiembrie 2012, CA „Auto-Siguranța” SA a înaintat o cerere suplimentară de recalculare a dobânzii de întârziere, în care a invocat că conform calculului suma dobânzii de întârziere, ce urmează a fi încasată pentru întreaga perioadă de întârziere 02 martie 2010 - 12 noiembrie 2012 constituie 50181,72 de lei.

Prin încheierea protocolară din 26 martie 2013 a Judecătoriei Centru, mun. Chișinău a fost atras în proces în calitate de intervenient accesoriu ÎS „CRIS „Registru”.

Prin hotărârea din 03 decembrie 2012 a Judecătoriei Centru, mun. Chișinău, acțiunea a fost admisă integral, s-a încasat din contul Ministerului Tehnologiei Informației și Comunicațiilor al Republicii Moldova în beneficiul CA „Auto-Siguranța” SA datoria în mărime de 116 113,61 de lei, dobânda de întârziere în sumă de 50 181,74 de lei, cheltuielile pentru asistența juridică în mărime de 12 000 de lei și taxa de stat în sumă de 4988,84 de lei.

La 07 decembrie 2012, Ministerul Tehnologiei Informației și Comunicațiilor al Republicii Moldova a declarat apel, solicitând admiterea acestuia, casarea hotărârii primei instanțe cu emiterea unei noi hotărâri de respingere a acțiunii.

Prin cererea suplimentară CA „Auto-Siguranța” SA a solicitat încasarea dobânzii de întârziere pentru perioada 12 noiembrie 2012-03 aprilie 2013 în mărime de 9 836,24 de lei.

Prin decizia din 09 octombrie 2013 a Curții de Apel Chișinău, a fost admis apelul declarat de către Ministerul Tehnologiei Informației și Comunicațiilor al Republicii Moldova, casată parțial hotărârea primei instanțe în partea încasării dobânzii de întârziere și emisă o nouă hotărâre în partea dată cu privire la respingerea acestei pretenții, în rest hotărârea primei instanțe a fost menținută.

Prin decizia din 19 februarie 2014 a Curții Supreme de Justiție au fost admise recursurile declarate de către CA „Auto-Siguranța” SA și Ministerul Tehnologiei

Informației și Comunicațiilor al Republicii Moldova, casată decizia din 09 octombrie 2013 a Curții de Apel Chișinău și restituită cauza la rejudecare în instanța de apel.

Prin decizia din 18 decembrie 2014 a Curții de Apel Chișinău, a fost admis apelul declarat de către Ministerul Tehnologiei Informației și Comunicațiilor al RM, casată hotărârea Judecătoriei Centru, mun. Chișinău din 03 decembrie 2012 și trimisă cauza la rejudecare în prima instanță.

Ulterior, CA „Auto-Siguranța” SA, prin intermediul avocatului Grigorii Mazarenco, a depus o cerere de concretizare a pretențiilor, solicitând schimbarea calității procesuale a intervenientului accesoriu ÎS „CRIS Registru” cu atribuirea calității de copârât și încasarea în mod solidar din contul pârâților a datoriei în sumă de 116 113, 61 de lei și a dobânzii de întârziere în mărime de 105 066, 86 de lei.

Prin încheierea din 06 noiembrie 2015 a Judecătoriei Grigoriopol a fost admisă cererea CA „Auto-Siguranța” SA, fiind schimbată calitatea procesuală a ÎS „CRIS Registru” din intervenient accesoriu în copârât.

Prin hotărârea din 26 aprilie 2016 a Judecătoriei Grigoriopol a fost admisă acțiunea integral, fiind dispusă încasarea din contul ÎS „CRIS Registru” în beneficiul CA „Auto-Siguranța” SA datorie în sumă de 116 113,61 de lei, dobânda de întârziere în mărime de 105 066,86 de lei, cheltuieli de asistență juridică în sumă de 12 000 de lei și cheltuieli pentru achitarea taxei de stat în mărime de 6 636,30 de lei.

Prin decizia din 04 mai 2017 a Curții de Apel Chișinău, s-a admis apelul declarat de către ÎS „CRIS Registru”, s-a casat hotărârea din 26 aprilie 2016 a Judecătoriei Grigoriopol și s-a emis o nouă hotărâre, prin care acțiunea a fost respinsă ca fiind depusă cu omiterea nejustificată a termenului de prescripție.

Prin decizia din 18 octombrie 2017 a Curții Supreme de Justiție a fost admis recursul declarat de către CA „Auto-Siguranța” SA, casată decizia din 04 mai 2017 a Curții de Apel Chișinău și restituită cauza la rejudecare în instanța de apel.

Prin decizia din 13 februarie 2018 a Curții de Apel Chișinău, s-a admis apelul declarat de către Agenția Servicii Publice.

S-a casat parțial hotărârea din 26 aprilie 2016 a Judecătoriei Grigoriopol, în partea admiterii încasării dobânzii de întârziere, cu emiterea în această parte a unei hotărâri noi, prin care pretenția înaintată de CA „Auto-Siguranța” SA privind încasarea dobânzii de întârziere în mărime de 105 066,86 de lei s-a respins, ca neîntemeiată.

S-a micșorat taxă de stat încasată în beneficiul CA „Auto-Siguranța” SA de la suma de 6 636,30 de lei până la suma de 3 484,08 de lei. În rest, hotărârea Judecătoriei Grigoriopol din 26 aprilie 2016 s-a menținut.

Pentru a decide astfel, instanța de apel a reținut că contractul încheiat între CA „Auto-Siguranța” SA și Ministerul Tehnologiilor Informaționale și Comunicațiilor din 04.12.2003 reprezintă un contract de societate civilă. Totodată, societatea civilă se suprapune cu alte entități juridice reglementate de codul civil, cum ar fi cele prevăzute la art. 180 Cod civil al RM, cu privire la organizațiile necomerciale: asociația, fundația, instituția.

În acest context, Colegiul a considerat că prima instanță incorect a admis pretenția privind încasarea dobânzii de întârziere, or, potrivit contractului sus nominalizat, CA „Auto-Siguranța” SA i-a transmis Departamentului Tehnologii Informaționale (Ministerului Dezvoltării, Informaționale și Comunicațiilor 3 autoturisme de model VAZ (bunuri mobile). Prin urmare, acestea nu sunt obligații pecuniare și nu poate fi calculată dobânda de întârziere. Or, potrivit art. 619 alin. (1) Cod civil al RM, obligațiilor pecuniare li se aplică dobânzi pe perioada întârzierii. Dobânda de întârziere reprezintă 5% peste rata dobânzii prevăzută la art.585 dacă legea sau contractul nu prevede altfel. În așa fel, argumentele primei instanțe precum că contractul litigios este purtător de dobândă au fost apreciate de către instanța de apel ca neîntemeiate.

La 19.07.2018, Compania de Asigurări „Auto-Siguranța” SA, reprezentată de avocatul Grigorii Mazarenco, a declarat recurs împotriva deciziei din 13 februarie 2018 a Curții de Apel Chișinău.

În motivarea recursului a indicat că decizia instanței de apel este nefondată, urmând a fi casată parțial în partea ce ține de respingerea cerinței privind încasarea dobânzii de întârziere și menținerea în această parte a hotărârii din 26 aprilie 2016 a Judecătorei Grigoriopol, iar suplimentar a solicitat să fie încasată dobânda de întârziere pe perioada 07.11.2015-13.02.2018 în sumă de 53312.04 de lei, taxa de stat suplimentar achitată în mărime de 1599,35 de lei și taxa de stat achitată la depunerea recursului în sumă de 2674,15 de lei, cheltuielile pentru asistența juridică în sumă de 9100 de lei.

În conformitate cu art. 434 alin. (1) al Codului de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale.

Din materialele dosarului rezultă că decizia recurată a fost pronunțată la 13 februarie 2018 și expediată pentru comunicare participanților la proces la 28 iunie 2018 (f. d. 177), iar recursul a fost depus la 19 iulie 2018. Astfel, se constată că compania-recurentă s-a conformat prevederilor legale și a declarat recursul împotriva deciziei din 13 februarie 2018 a Curții de Apel Chișinău, în termen.

Examinând temeiurile invocate în cererea de recurs în raport cu materialele cauzei și prevederile legale, Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră recursul declarat de către Compania de Asigurări „Auto-Siguranța” SA, reprezentată de avocatul Grigorii Mazarenco, neîntemeiat și care urmează a fi declarat inadmisibil, din considerentele ce urmează.

În conformitate cu art. 432 alin. (1) al Codului de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural prevăzute de art. 432 alin. (2), (3) și (4) al Codului de procedură civilă.

În conformitate cu art. 433 lit. a) al Codului de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) al Codului de procedură civilă.

În conformitate cu art. 440 alin. (1) al Codului de procedură civilă, în cazul în care se constată existența unuia din temeiurile prevăzute la art. 433, completul din

3 judecători decide în mod unanim, printr-o încheiere motivată irevocabilă, asupra inadmisibilității recursului. Încheierea se emite conform prevederilor art. 270 și nu conține nici o referire cu privire la fondul recursului.

Dat fiind faptul că temeiurile de declarare a recursului împotriva deciziei curții de apel, prin prisma prevederilor secțiunii a 2-a a capitolului XXXVIII al Codului de procedură civilă, sunt strict delimitate de art. 432, Completul reține că reieșind din prevederile art. 437 alin.(1) lit. f) al Codului de procedură civilă, în sarcina recurentului este impusă obligația delimitării esenței, temeiului și argumentării acelei/acelor încălcări esențiale și/sau a acelor circumstanțe ce indică la aplicarea eronată a normelor de drept material sau procedural, și care ar dicta necesitatea declarării recursului ca fiind admisibil.

În speță, însă criticile invocate de Compania de Asigurări „Auto-Siguranța” SA, reprezentată de avocatul Grigorii Mazarenco, nu pot duce la admisibilitatea recursului, ori acestea nu pot fi reținute prin prisma art. 432 al Codului de procedură civilă, în condițiile în care se insistă în mod exclusiv asupra reaprecierii circumstanțelor cauzei, în detrimentul evidențierii ilegalității soluției instanței de apel.

Acest fapt denotă caracterul declarativ al recursului, fiind lipsit de esență, care evidențiază simplul fapt al dezacordului companiei-recurente cu soluția dată de instanța de apel, precum și lipsa temeiurilor legale de declarare a recursului, având în vedere faptul că, rolul exclusiv al recursului este de a asigura efectuarea unui control de legalitate a deciziei atacate în baza temeiurilor legale de declarare a recursului strict prevăzute de art. 432 alin. (2), (3) și (4) al Codului de procedură civilă.

Or, nu este suficientă simpla expunere a circumstanțelor faptice ale cauzei, fiind necesară motivarea recursului cu indicarea amănunțită a motivelor de nelegalitate pe care se întemeiază, precum și dezvoltarea lor. Motivarea recursului înseamnă nu doar exprimarea nemulțumirii față de actul de dispoziție pronunțat în apel, ci expunerea tuturor motivelor pentru care, din punctul de vedere al părții, instanța a pronunțat o hotărâre neîntemeiată. Aderent, recursul nu se poate limita la o simplă indicare a textelor de lege, condiția legală a dezvoltării motivelor de recurs implicând determinarea greșelilor anume imputate instanței de apel, o minimă argumentare a criticii în fapt și în drept, precum și indicarea probelor pe care se bazează.

Abordarea companiei-recurente, în speță, însă evidențiază în mod clar dezacordul acesteia cu soluția dată de instanța de apel, iar argumentele recursului nu permit identificarea omisiunilor sau erorilor care ar impune declararea recursului ca fiind admisibil.

Prin prisma jurisprudenței CtEDO, recursul trebuie să fie efectiv, adică să fie capabil să ofere îndreptarea situației prezentate în cerere, să posede puterea de a îndrepta în mod direct starea de lucruri, trăsătură distinctivă care nu este evidențiată în cererea de recurs depusă de către Compania de Asigurări „Auto-Siguranța” SA, reprezentată de avocatul Grigorii Mazarenco.

Astfel, Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție constată lipsa temeiurilor care ar dicta necesitatea

declarării recursului ca fiind admisibil.

În conformitate cu art. 270, 431 alin. (2), art. 433 lit. a) și art. 440 alin. (1) ale Codului de procedură civilă, Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e:

Se consideră inadmisibil recursul declarat de către Compania de Asigurări „Auto-Siguranța” SA, reprezentată de avocatul Grigorii Mazarenco.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului, judecătorul

Tatiana Vieru

Judecătorii

Nicolae Craiu

Svetlana Filincova